

O Ś R O D E K   B A D A N I A   O P I N I I   P U B L I C Z N E J

Preferencje partyjne Polaków we wrześniu `98

- Zdecydowana gotowość wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych - gdyby miało do nich dojść w tym miesiącu - deklaruje 44% Polaków, a 24% twierdzi, że raczej poszliby głosować. Wybieraniem swoich przedstawicieli do Sejmu nie jest zainteresowanych 26% osób: 10% - raczej, a 16% - zdecydowanie. 6% pytanych nie wie, czy wzięliby udział w wyborach, czy też nie.
- W rok po wyborach parlamentarnych, najwięcej głosów zdobywają SLD (31%) i AWS (27%). Przy czym od ówczesnego, wrześniowego głosowania, wynik SLD jest najwyższy, natomiast AWS - najniższy (taki sam - ugrupowanie uzyskało jeszcze w kwietniu br.). Następne w kolejności są: Unia Wolności (14%) i Polskie Stronnictwo Ludowe (7%). Po 5% badanych wskazuje: Krajowa Partia Emerytów i Rencistów, Ruch Odbudowy Polski i Unie Pracy.
- Mając możliwość oddania drugiego głosu po 14% badanych poparłoby UP i UW, 11% - wskazało AWS, 10% - ROP, a 9% - PSL. Następnie w kolejności partiami „drugiego wyboru” są: ChD III RP (7%), SLD (6%) i KPEiR (4%). 11% pytanych nie wiedziało, jakie ugrupowanie poparłoby w drugiej kolejności, a 6% - nie poparłoby żadnej.
- Największy „elektorat negatywny” mają SLD (24%) i AWS (21%). Możliwość głosowania na ChD II RP wyklucza 14% badanych; na UW - 9%, a na KPN-OP - 7%. Co dziesiąty pytany nie potrafi wskazać ugrupowania, którego by na pewno nie poparł, a co pięćdziesiąty twierdzi, że nie ma takiej partii, na którą by nie zagłosował.

Warszawa, wrzesień 1998 r.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

* * *

Na początku września OBOP przeprowadził badanie¹, w którym zapytano dorosłych Polaków m.in. o stosunek do partii politycznych - na jakie ugrupowania gotowi byliby zagłosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych, jeśli miałyby do nich dojść w tym miesiącu, jakie partie gotowi byliby poprzeć w drugiej kolejności oraz jakich na pewno nie poparliliby. Uzyskane wyniki prezentujemy w niniejszym komunikacie.

* * *

Zdecydowana gotowość wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych zadeklarowało we wrześniu 44% pytanych potencjalnych wyborców.

Co dziesiąty badany - raczej, a co szósty - zdecydowanie stwierdził, że nie poszedłby głosować. Co szesnasty pytany nie wiedział, czy wiałby udział w wyborach, czy też nie.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	44%
raczej tak	24%
raczej nie	10%
zdecydowanie nie	16%
trudno powiedzieć	6%

¹ Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej z 5-8 września 1998 r., przeprowadzony na reprezentatywnej 957-osobowej ogólnopolskiej próbie Polaków od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

* * *

W rok po wyborach parlamentarnych, najwiecej glosów (31%) zdobywa Sojuz Lewicy Demokratycznej. Takiego wyniku SLD nie mialo juz od dawna. Notowania tego ugrupowania - w stosunku do sytuacji z polowy roku, ulegly poprawie az o siedem punktów procentowych. Prowadzaca wówczas w rankingach Akcja Wyborcza „Solidarnosc” znalazla sie teraz na drugiej pozycji z 27% poparcia - i rezultat ten jest tylko nieco nizszy niz w czerwcu. Warto jednak zauwazyc, ze od ostatnich wyborów parlamentarnych, równie niski wynik AWS miala jeszcze tylko w kwietniu.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW ²											
	(Dane w proc.)										
	VI. '97	VIII. '97	XI. '97	XII. '97	I. '98	II. '98	III. '98	IV. '98	V. '98	VI. '98	IX. '98
**** Sojuz Lewicy Demokratycznej (L. Miller))	23	26	20	24	25	26	28	28	24	24	31
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (M. Krzaklewski)	25	27	40	35	34	33	28	27	30	30	27
Unia Wolnosci (L. Balcerowicz)	13	11	15	13	14	11	15	12	13	13	14
* Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	9	10	7	6	6	9	7	9	7	8	7
***** Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	8	7	3	5	4	3	4	5	6	3	5
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	9	7	4	4	4	4	4	5	6	6	5
** Unia Pracy (M. Pol)	9	6	4	8	7	7	5	8	6	7	5
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	-	2	2	2	1	2	1	1	1	3	2
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	-	-	-	0	2	2	3	2	3	4	1
*** Unia Polityki Realnej (S. Michalkiewicz)	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1
Konfederacja Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny (A. Slomka)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
**** Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	2	2	2	1	1	1	1	1	0	1	0
pozostale partie	0	0	1	1	1	1	3	1	2	0	1

* - do sierpnia '97 podawano nazwisko W. Pawlaka

** - do sierpnia '97 podawano nazwisko R. Bugaja, do lutego '98 podawano nazwisko A. Malachowskiego

*** - do sierpnia '97 podawano nazwisko J. Korwin-Mikke, do kwietnia '98 pytano o Unie Prawicy Rzeczypospolitej

**** - do grudnia '97 podawano nazwisko J. Oleksego

***** - do czerwca '98 pytano o Narodowo Chrzescijansko Demokratyczny Blok dla Polski i podawano nazwisko S. Kowolika

***** - do czerwca '98 podawano nazwisko Z. Ruminskiego

² Na kartach umieszczono partie w kolejnosci alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane wyniki preferencji odnosza sie do wszystkich uprawnionych do glosowania osób, które zadeklarowaly („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowosc wziecia udzialu w wyborach i jednoczesnie mialy okreslone preferencje.

Na niezmiennie trzeciej pozycji znajduje sie Unia Wolnosci, która teraz poparloby 14% wyborców. Do parlamentu bez przeszkód weszloby takze Polskie Stronnictwo Ludowe, wskazane przez 7% osób.

Na granicy piecioprocentowego progu wyborczego balansowalyby trzy ugrupowania - Krajowa Partia Emerytów i Rencistów, Ruch Odbudowy Polski oraz Unia Pracy (po 5%).

Wśród innych ugrupowan, na które wskazywali wyborcy znalazly sie: Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP (2%) oraz Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (partia uzyskala najnizszy rezultat od czasu umieszczenia jej w naszych sondazach), Unia Polityki Realnej i - uwzględniona na naszych listach po raz pierwszy - Konfederacja Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny (po 1%).

Wśród osób gotowych uczestniczyc w wyborach parlamentarnych spory jest odsetek niezdecydowanych jak glosowac. Obecnie 13% sprosód nich nie widzi takiej partii, której gotowi byliby udzielic poparcia przy urnie wyborczej.

	VI. `97	VIII. `97	XI. `97	XII `97	I. `98	II. `98	III. `98	IV. `98	V. `98	VI. `98	IX. `98
wahajacy sie kogo poprzec	20%	14%	9%	8%	11%	11%	14%	9%	10%	9%	13%

* * *

Symulacje wyborcze, to tylko jeden z wielu wskaźników mówiacych o stosunku Polaków wobec partii politycznych. Informacje na ten temat wzbogacic moga wyniki tzw. „drugiego wyboru” oraz „wybory negatywne”.

Osoby, które zadeklarowaly gotowosc wziecia udzialu w wyborach i wiedzialy na kogo by zaglosowaly, zapytalismy, jakiej partii udzielilyby poparcia - majac mozliwosc oddania dodatkowego glosu. Najwiecej osób - po 14% badanych - wskazalo na UP i na UW. Na następnycch miejscach badani wymienili AWS (11%), ROP (10%) i PSL (9%).

Nieco mniejszym „elektoratem zapasowym” dysponuja: ChD III RP (7%), SLD (6%) i KPEiR (4%). Po 2% pytanych wskazalo KPN-OP, UPR i Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP.

Co dziewiaty pytany nie wiedzial, jakiej partii udzielilby jeszcze poparcia, gdyby dysponowal drugim glosem, a co szesnasty nie poparlby zadnej.

A GDYBY MÓGL(OGLA) PAN(I) ODDAC JESZCZE JEDEN, DODATKOWY GLOS, TO KANDYDATA JAKIEJ PARTII (UGRUPOWANIA POPARL(A)BY PAN(I)?	
Unia Pracy (<i>M. Pol</i>)	14%
Unia Wolnosci (<i>L. Balcerowicz</i>)	14%
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (<i>M. Krzaklewski</i>)	11%
Ruch Odbudowy Polski (<i>J. Olszewski</i>)	10%
Polskie Stronnictwo Ludowe (<i>J. Kalinowski</i>)	9%
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (<i>L. Walesa</i>)	7%
Sojusz Lewicy Demokratycznej (<i>L. Miller</i>)	6%
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (<i>T. Maminski</i>)	4%
Konfederacja Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny (<i>A. Slomka</i>)	2%
Unia Polityki Realnej (<i>S. Michalkiewicz</i>)	2%
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (<i>E. Postulka</i>)	2%
Blok dla Polski (<i>A. Gasienica-Makowski</i>)	1%
inna partia	1%
trudno powiedziec	11%
zadna	6%

Wyborców zainteresowanych uczestnictwem w ewentualnych wyborach parlamentarnych - niezaleznie od tego, czy wiedza na kogo glosowac, czy tez nie, zapytalismy, na jakie ugrupowanie na pewno by nie zaglosowali.

Najwiekszym „elektoratem negatywnym” dysponuja obaj liderzy rankingu wyborczego - 24% badanych wyklucza mozliwosc glosowania na SLD, a 21% - na AWS. Nastepnymi w kolejnosci ugrupowaniami wzбудzajacymi niechec wyborców sa: Chrzescijanska Demokracja III RP (14%), UW (9%) i KPN-OP (7%).

Po 3% badanych majac mozliwosc wskazania tylko jednej partii budzacej najwieksza niechec, wybralo PSL, ROP i UPR, natomiast po 1% wskazalo na BdP, KPEiR oraz Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów.

A NA KTÓRA PARTIE (UGRUPOWANIE) NA PEWNO BY PAN(I) NIE ZAGLOSOWAŁ(A)?	
Sojusz Lewicy Demokratycznej (<i>L. Miller</i>)	24%
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (<i>M. Krzaklewski</i>)	21%
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (<i>L. Walesa</i>)	14%
Unia Wolnosci (<i>L. Balcerowicz</i>)	9%
Konfederacja Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny (<i>A. Słomka</i>)	7%
Polskie Stronnictwo Ludowe (<i>J. Kalinowski</i>)	3%
Ruch Odbudowy Polski (<i>J. Olszewski</i>)	3%
Unia Polityki Realnej (<i>S. Michalkiewicz</i>)	3%
Blok dla Polski (<i>A. Gasienica-Makowski</i>)	1%
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (<i>T. Maminski</i>)	1%
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (<i>E. Postulka</i>)	1%
Unia Pracy (<i>M. Pol</i>)	1%
inna partia	0%
trudno powiedziec	10%
zadna	2%

Co dziesiąty pytany nie potrafił wskazać takiej partii, na którą na pewno by nie zagłosował, a co pięćdziesiąty stwierdził, że nie ma takiego ugrupowania, którego by nie poparł.